

ТРАНСФОРМАЦИЯ ЗА ПО-ЕСТЕСТВЕНИ
ГОРИ

TRANSFORMATION FOR REWILDING

Съдържание / Content:

- ❖ Накратко за проекта на фондация „По-диви Родопи“
- ❖ Briefly about the project of *Foundation Rewilding Rhodopes*

- ❖ Идеята за „Rewilding forests“
- ❖ *The idea of "Rewilding forests,"*

- ❖ Гори и горски територии в ДГС Крумовград
- ❖ *Forests and forest areas in the State Forestry Unit Krumovgrad*

- ❖ Избор на обекти за трансформация - ландшафтен подход
- ❖ *Selection of stands for transformation - a landscape approach*

- ❖ Механизми на устойчивост на горите
- ❖ *Mechanisms of forest resilience*

- ❖ Трансформация на иглолистни култури и издънкови дъбови насаждения
- ❖ *Transformation of conifers and coppice oak plantations*

- ❖ Трансформация на съзнанието
- ❖ *Mind Transformation*

Rewilding Rhodopes

**Фондация
По-диви Родопи**
Опазване на природата
с повече място за
природата, дивите
животни и
естествените процеси
и където хората могат
да развиват поминък
от дивия свят.

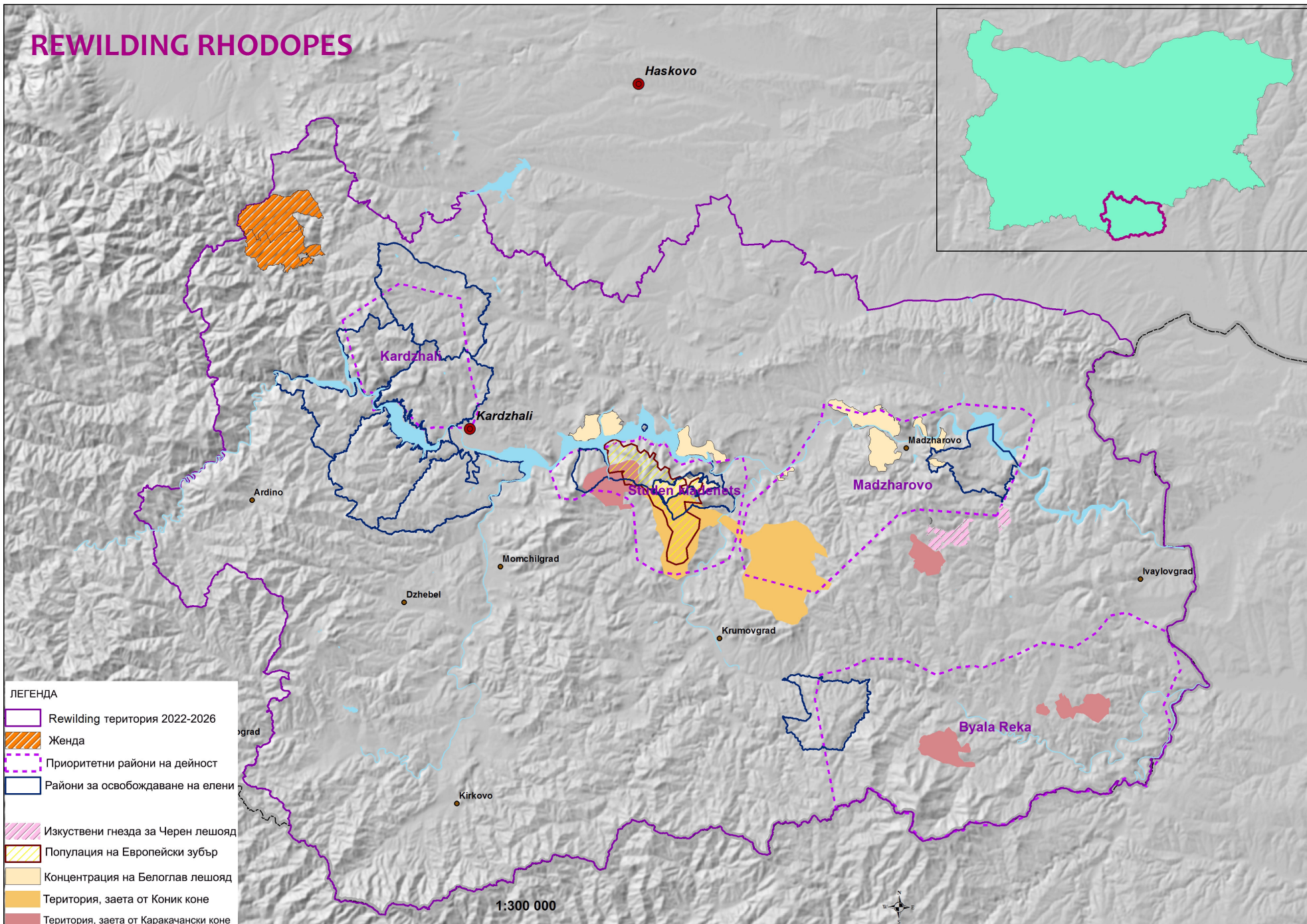
**Foundation
Rewilding Rhodopes**
Nature conservation
with more space for
nature, wildlife, and
natural processes and
where people can
develop livelihoods from
wildlife.

Фондация „По-диви Родопи“ е
част от Паневропейската
инициатива за възстановяване на
дивата природа в Европа –
Rewilding Europe

*The Rewilding Rhodopes Foundation
is part of the Pan-European initiative
for wildlife restoration in Europe –
Rewilding Europe*

REWILDING RHODOPE

Rewilding
територия и
приоритетни
райони на
дейност

*Rewilding
area and
priority areas
of activity*

REWILDING RHODOPES FOUNDATION 2023 in facts & figures

160

deer released

17

free living European bison

240

horses maintained
natural habitats

25 000

unique website visits

More than 22 networking and
educational events

our messages have reached

210 000

people in Facebook

14 000

people in Instagram

Възстановяването на дивата природа в доминиран от гори ландшафт, който е формиран от дългосрочно антропогенно въздействие, изисква преди всичко възстановяване на естествените структури и процеси на горите в ландшафта.

Rewilding of a forest-dominated landscape shaped by long-term anthropogenic impact primarily needs restoration of the natural forest structures and processes in the landscape.

Идея / Цел

Насърчаване възстановяването на **устойчиви естествени гори с естествена структурна сложност** в моделни горски ландшафти с цел подобряване в дългосрочен план на капацитета за възстановяване на дивата природа в района.

Idea / Objective

*To promote restoration of **resilient native forests with natural structural complexity** within a model forest landscapes aiming at enhancement in long-term the rewilding capacity of the area.*

Гори и горски територии в ДГС Крумовград

Forests and forest areas in the State Forestry Unit Krumovgrad

Обща площ / *Total area*:

44 376 ха

Залесена площ / *Forested area*:

38 212 ха (86.1 %)

Територии със защитни и специални функции / *Areas with protective and special functions*:

39 069 ха (88 %)

(вкл. Натура 2000 / *incl. Natura 2000*):

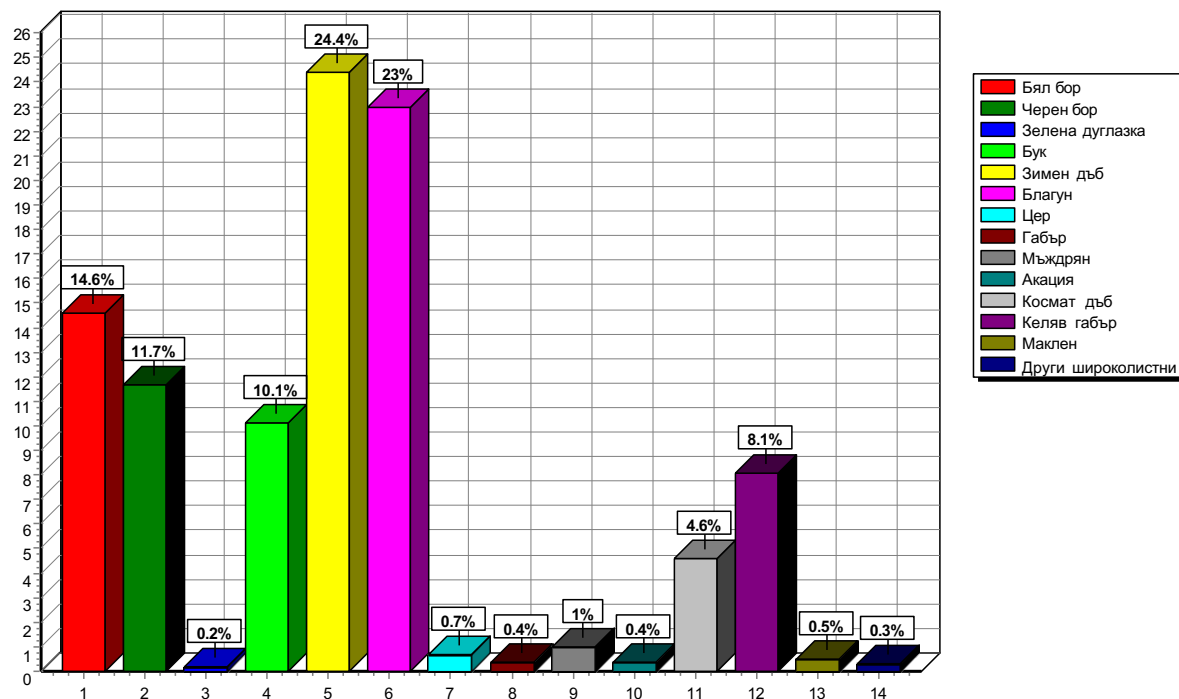
38 522 ха (86.8%)

Територии със стопански функции / *Production forests*:

5 307 ха (12%)

Разпределение на залесената площ по дървесни видове

Distribution of the forested area by tree species

Devesilovo

HELLAS

Image © 2024 Airbus
Image © 2024 CNES / Airbus

Google Earth

1985

Imagery Date: 8/26/2024

41°19'17.80" N 25°39'14.89" E elev 0 m

eye alt 7.32 km

Площи за трансформация на произхода и дървесния състав (и структурата) на насажденията
28 338 ха (74.2% от залесената площ)

Areas for transformation of the stand's origin and tree species composition (and structure)

28 338 ха (74.2% of the forested area)

Издънкови дъбови насаждения:
17 109 ха (44.8 % от залесената площ)

Coppice oak stands:
17 109 ha (44.8 % of the forested area)

Иглолистни култури: 11 229 ха (29.4% от залесената площ)

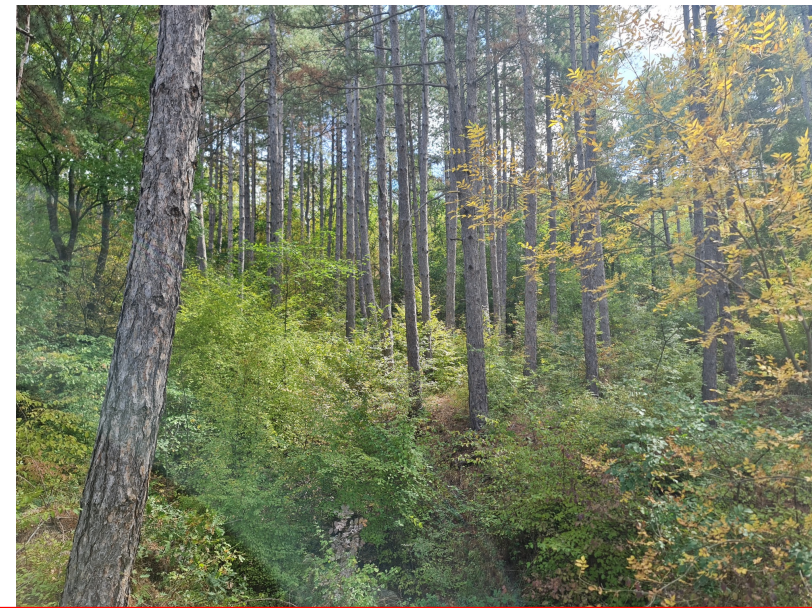
Бял бор - 6414 ха

Черен бор - 4815 ха

Planted coniferous stands: 11 229 ha (29.4% of the forested area)

Scot pine - 6414 ha

Black pine - 4815 ha

Планирана трансформация на произхода и дървесния състав на насаждения в периода 2018 – 2027

8 946 ха (23.4% от залесената площ)

Areas for transformation of the stand's origin and species composition in the period 2018 - 2027

8 946 ха (23.4 % of the forested area)

Издънкови дъбови насаждения:

4 188 ха

Coppice oak stands:

4 188 ha

Иглолистни култури: 4 755 ха

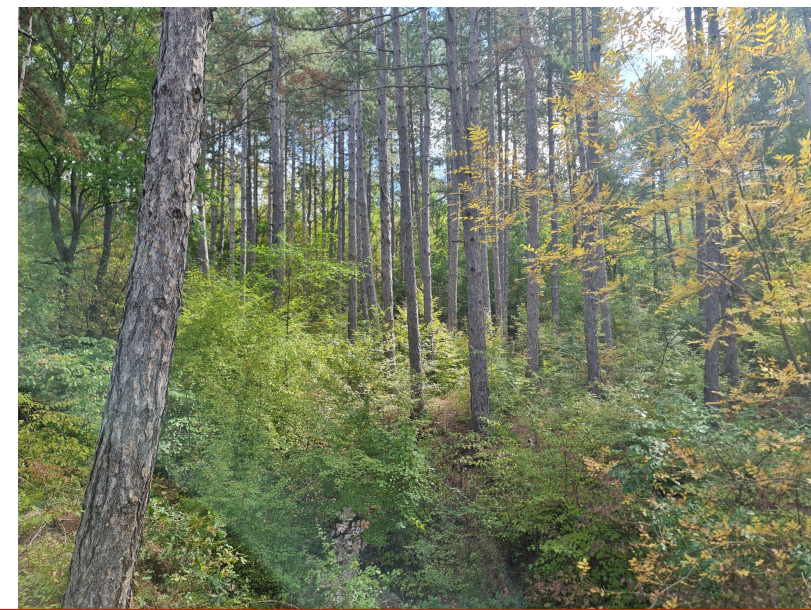
Бял бор - 3039 ха

Черен бор - 1716 ха

Planted coniferous stands: 4 755 ha

Scot pine - 3039 ha

Black pine - 1716 ha

През март 2015 година в следствие на обилни валежи от мокър сняг са нанесени повреди на **5 673 ха** иглолистни култури (**50.5%** от общата площ на ИК).

Повредената дървесина добита от принудителни сечи в периода 2015–2020 е **338 000 м3**.

Допълнително от санитарни сечи в същия период са добити **65 872 м3** от **956 ха**.

*In March 2015, due to a heavy and wet snowfall, **5 673 ha** of planted coniferous stands were damaged (**50.5%** of the total area of PCS). The damaged wood harvested from forced felling in the period 2015-2020 is **338 000 m3**. Additionally, **65 872 m3** were extracted in sanitary logging on **956 ha** in the same period.*

Значими повреди на иглолистните култури от абиотични и биотични фактори

Significant damages to planted coniferous stands by abiotic and biotic agents

Повреди от сняг

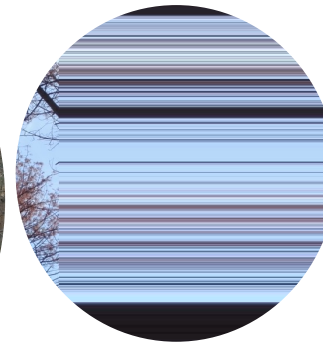
Бял бор – 3 719 ха

Черен бор – 1 954 ха

Damages by snow

Scot pine – 2 226 ha

Black pine – 1 954 ha

Повреди от корояди

Бял бор – 1 762 ха

Черен бор – 634 ха

Damages by bark beetles

Scot pine – 1 762 ha

Black pine – 634 ha

Повреди от *Sphaeropsis sapinea*

Бял бор – 229 ха

Черен бор – 167 ха

Damages by Sphaeropsis sapinea

Scot pine - 229 ha

Black pine – 167 ha

Избор на обекти за трансформация - ландшафтен подход

Selection of stands for transformation - a landscape approach

Избор на обекти за трансформация - ландшафтен подход

Selection of stands for transformation - a landscape approach

Картни основи

ДГС
Крумовград
Егрек
Egrek

Трансформация на насаждение от бял бор
Transformation of Scot pine stand

Голям Девесил
Golyam Devesil

Девесигово
Devesilovo

ДГС Кирково
БЪЛГАРИЯ BULGARIA
ΕΛΛΑΔΑ GREECE

БЪЛГАРИЯ BULGARIA
ΕΛΛΑΔΑ GREECE

БЪЛГАРИЯ BULGARIA
ΕΛΛΑΔΑ GREECE

0.6km

N 41.33680164 E 25.67980372

Механизми на устойчивост / гъвкавост / жизненост на горите

Mechanisms of forest resilience

Екологична устойчивост

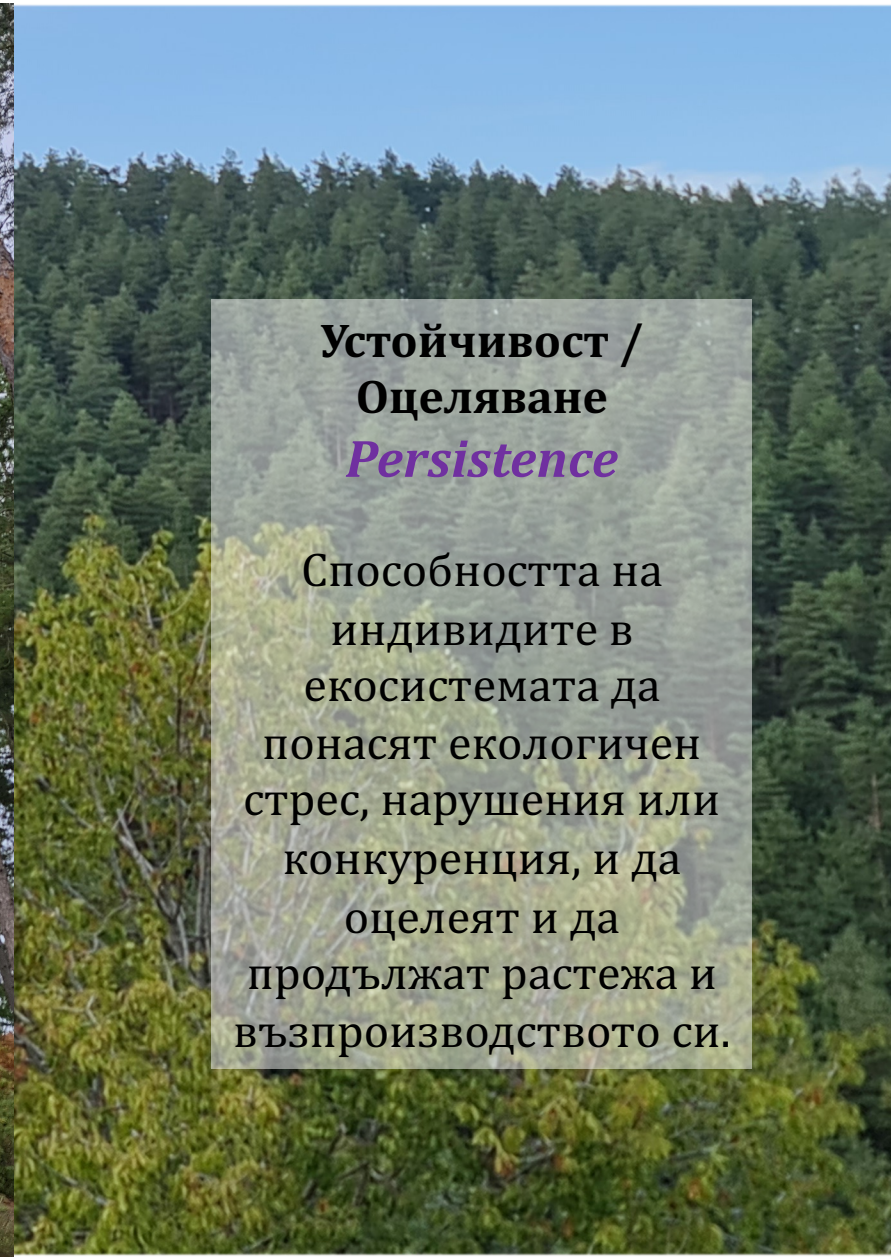
Ecological resilience

Способността на една екосистема да се възстановява или адаптира след промени в условията на околната среда и нарушения.

The ability of an ecosystem to recover or adapt following changes of the environmental conditions and disturbance.

Механизми на устойчивост / гъвкавост / жизненост на горите

Mechanisms of forest resilience

Устойчивост / Оцеляване *Persistence*

Способността на
индивидите в
екосистемата да
понасят екологичен
стрес, нарушения или
конкуренция, и да
оцелеят и да
продължат растежа и
възпроизводството си.

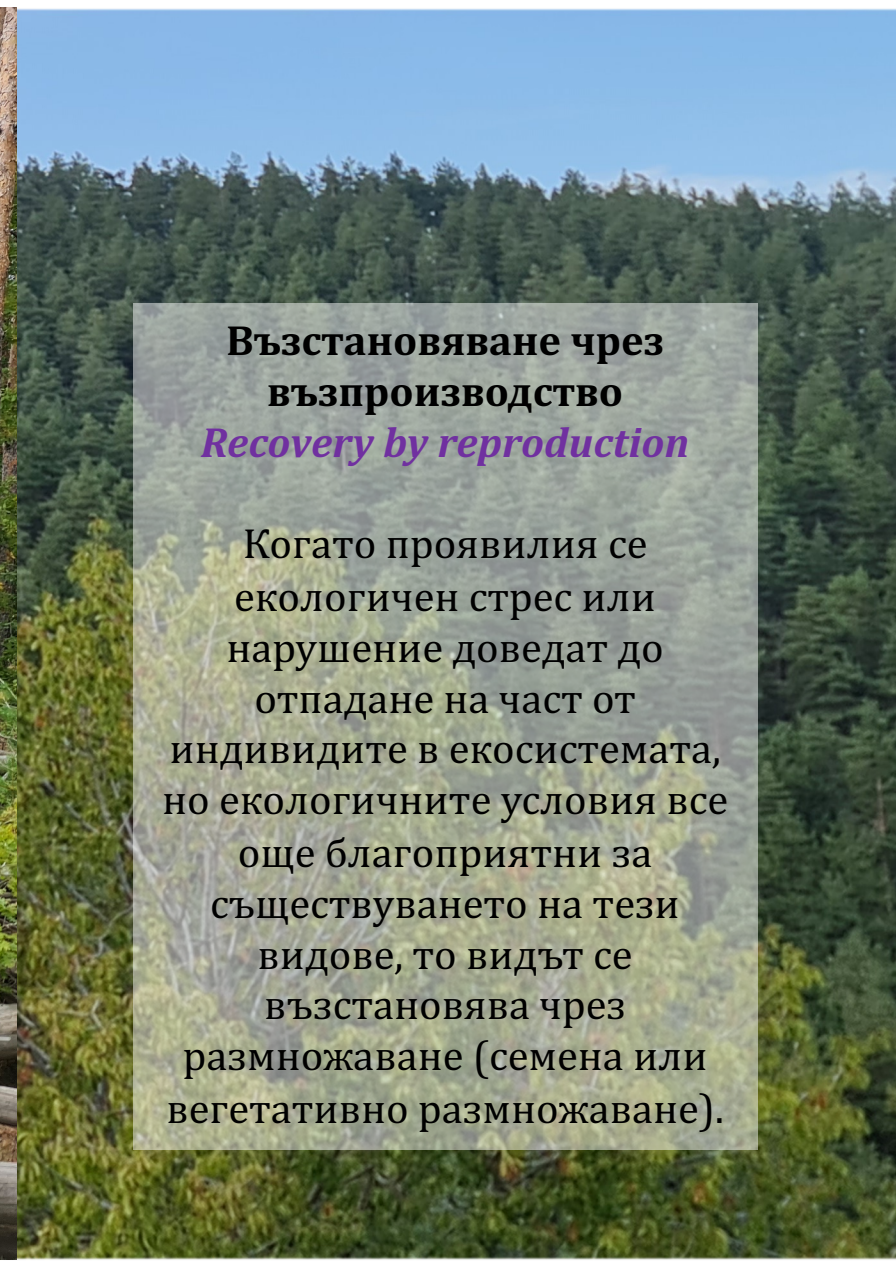
Механизми на устойчивост / гъвкавост / жизненост на горите

Mechanisms of forest resilience

Възстановяване чрез възпроизводство *Recovery by reproduction*

Когато проявия се екологичен стрес или нарушение доведат до отпадане на част от индивидите в екосистемата, но екологичните условия все още благоприятни за съществуването на тези видове, то видът се възстановява чрез размножаване (семена или вегетативно размножаване).

Механизми на устойчивост / гъвкавост / жизненост на горите

Mechanisms of forest resilience

Реорганизация

Reorganization

Когато екологичните промени или нарушения надхвърлят нивата на резистентност на отделните / основните дървесни видове, то екосистемата преминава към реорганизация.

Реорганизацията може да протече в различни посоки / сценарии в зависимост от началните условия и видът / интензивността на нарушението или промените (напр. наличие на жизнен запас от семена или предварително възобновяване на дървесни и храстови видове).

Механизми на устойчивост / гъвкавост / жизненост на горите

Mechanisms of forest resilience

Реорганизация *Reorganization*

Нововъзникналите растителни съобщества и екосистеми може би ще имат различен капацитет да предоставят екосистемни функции и продукти за хората, но като лесовъди е необходимо да се опитаме да насочим природните процеси в посока в която, тези функции и продукти максимално да подпомагат нашето съществуване и развитие.

**Трансформация на иглолистни култури с предварително възобновяване от същите дървесни видове
(устойчивост)**

*Transformation of planted coniferous stands with prior regeneration of the same tree species
(persistence)*

Трансформация на иглолистни култури с предварително възобновяване от желани широколистни дървесни видове (реорганизация)

Transformation of planted coniferous stands with prior regeneration of desired broad-leaved tree species (reorganization)

Трансформация на иглолистни култури с предварително възобновяване от желани широколистни и иглолистни дървесни видове (реорганизация)

Transformation of planted coniferous stands with prior regeneration of desired broad-leaved and coniferous tree species (reorganization)

**Трансформация на иглолистни култури с предварително възобновяване от нежелани дървесни и храстови
видове (реорганизация)**
*Transformation of planted coniferous stands with prior regeneration of undesirable tree and shrub species
(reorganization)*

Трансформация на иглолистни култури с предварително възобновяване от нежелани дървесни и храстови видове (реорганизация)

Transformation of planted coniferous stands with prior regeneration of undesirable tree and shrub species (reorganization)

Трансформация на издънкови дъбови насаждения в семенни чрез сечи с удължен възобновителен период
Transformation of oak coppice into seed stands by felling with an extended regeneration period

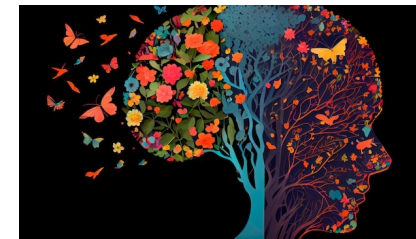

Трансформация на издънкови дъбови насаждения в семенни чрез сечи с удължен възобновителен период
Transformation of oak coppice into seed stands by felling with an extended regeneration period

Трансформация на съзнанието

Mind Transformation

„Отмина времето да възприемаме гората само като дървета, а дърветата - само като дървесина“
Сенатор Хюбърт Хъмфри (САЩ)

The days have ended when the forest may be viewed only as trees and trees viewed only as timber.
US Senator Hubert Humphrey

A) Гората не е само дървесина – тя е сложна и динамична екологична система, чието развитие може да бъде насочвано, ако знаем как функционира на различните пространствени нива и лесо̀в̀дските практики са в синхрон с природните модели и процеси.

Б) Лесов̀дщите трябва да осъзнаят своята роля на стопани на горите, а не да бъдат основно потребители / ползватели на ресурси и услуги.

В) Гората не е само склад за ресурси и услуги, необходими са и инвестиции и усилия за да се поддържат устойчивостта и адаптивността на стопанисваните горски екосистеми.

A) The Forest is not just timber – it is a complex and dynamic ecological system whose development can be directed if we know how it functions at different spatial levels and forestry practices are in sync with natural patterns and processes

B) Foresters must realize their role as forest managers, and not be mainly consumers / users of resources and services.

C) The Forest is not only a storehouse for resources and services, investments and efforts are also needed to maintain the sustainability and adaptability of the managed forest ecosystems.

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО

THANK YOU FOR YOUR ATTENTION

За контакти:

Станислав Лазаров

емайл: stlazarov@abv.bg

мобилен: 0887 097 261

Contacts:

Stanislav Lazarov

email: stlazarov@abv.bg

mobile: 0887 097 261